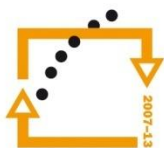

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola technická Brno, Sokolská 1

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Téma: Planimetrie a stereometrie

Název: Osová souměrnost

Autor: Ing. Vacková Věra

Číslo: VY_32_INOVACE_02 – 03

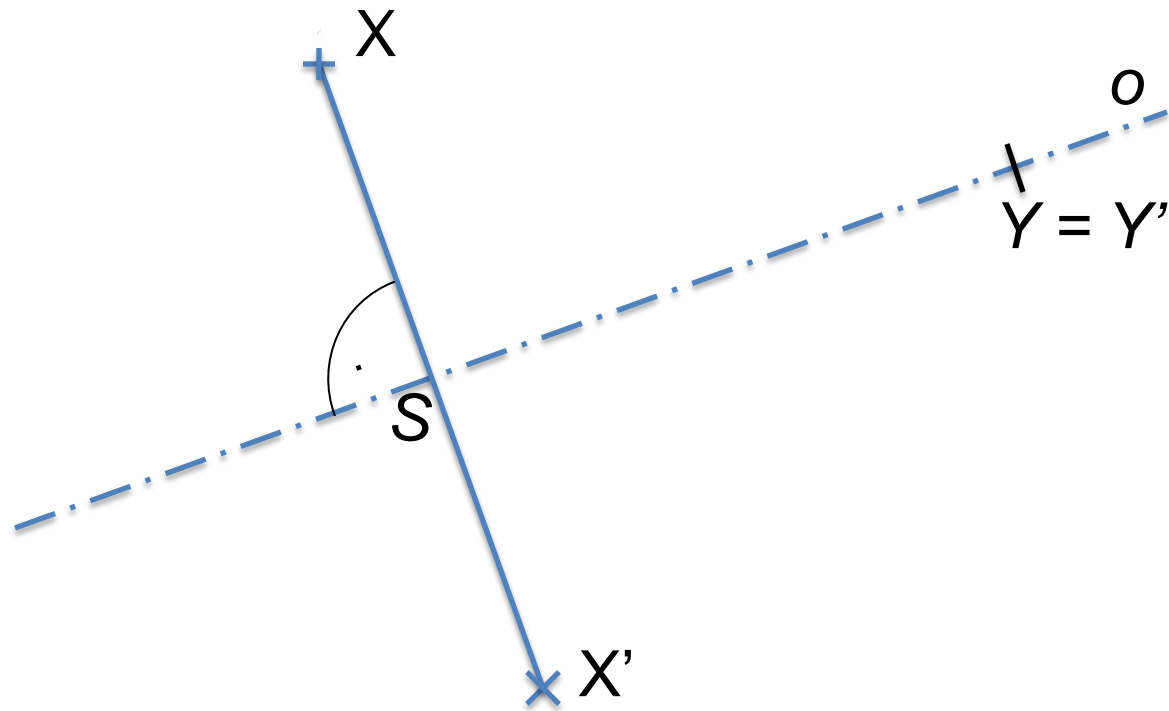
Anotace: *Prezentace je určena pro studenty středních průmyslových škol, obor strojírenství a technické lyceum. V prezentaci jsou žáci seznámeni s definicí geometrického zobrazení osová souměrnost. Jsou probrány pojmy samodružný bod a samodružná přímka osově souměrnosti, osově souměrný útvar a osová souměrnost jako nepřímá shodnost.*

Červen 2012

Osová souměrnost

Osová souměrnost je zobrazení v rovině, které pomocí dané přímky o – *osy souměrnosti* přiřadí každému bodu – vzoru právě jeden bod - obraz podle těchto pravidel:

1. leží-li bod Y na ose souměrnosti o , platí $Y=Y'$,
2. neleží-li bod X na ose souměrnosti o , je jeho obrazem bod X' , který je krajním bodem úsečky XX' , jejíž osou je přímka o .

$$|SX| = |SX'|$$

Na obrázku jsou znázorněna pravidla přiřazování vzor – obraz podle osové souměrnosti. obr.1

Samodružné body osově souměrnosti jsou všechny body osy souměrnosti, jiné samodružné body osová souměrnost nemá.

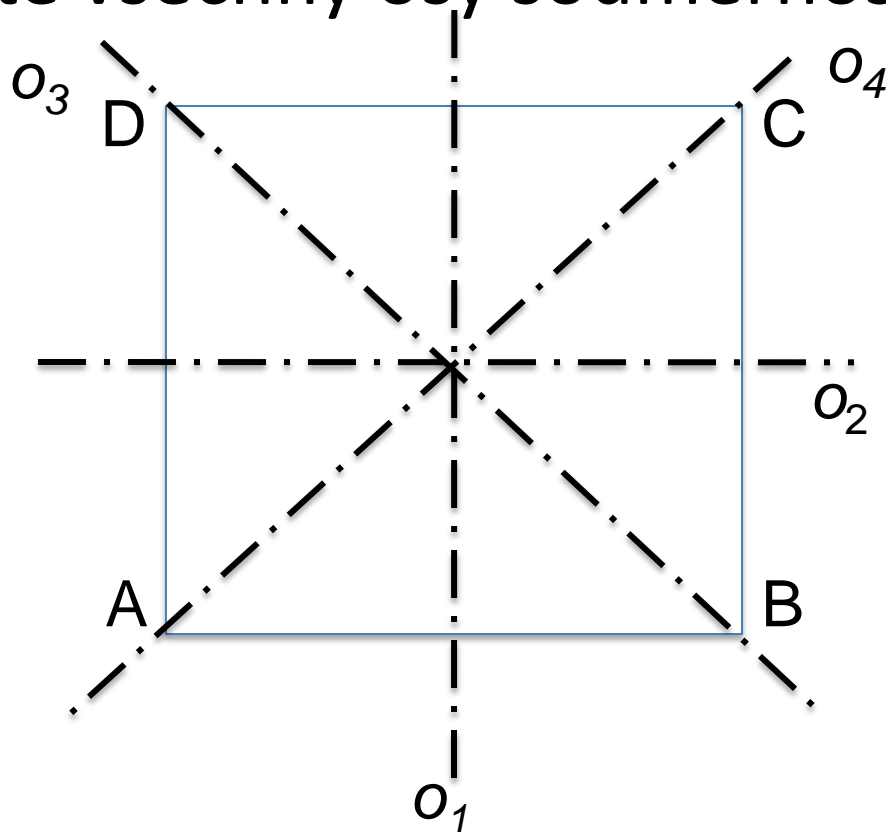
Samodružné přímky osově souměrnosti jsou všechny přímky k ní kolmé a také osa souměrnosti, jiné samodružné přímky osová souměrnost nemá.

Osově souměrné útvary jsou v nějaké osově souměrnosti samodružnými útvary.

Např. každá kružnice, každý čtverec

Úloha 1

Zakreslete všechny osy souměrnosti čtverce.

Obr.2

Osová souměrnost je *nepřímá shodnost*

BRNO

Osa souměrnosti o

BBMO

Úloha 2

Vyjmenujte další příklady osově symetrických útvarů

Osová souměrnost je *nepřímá shodnost*

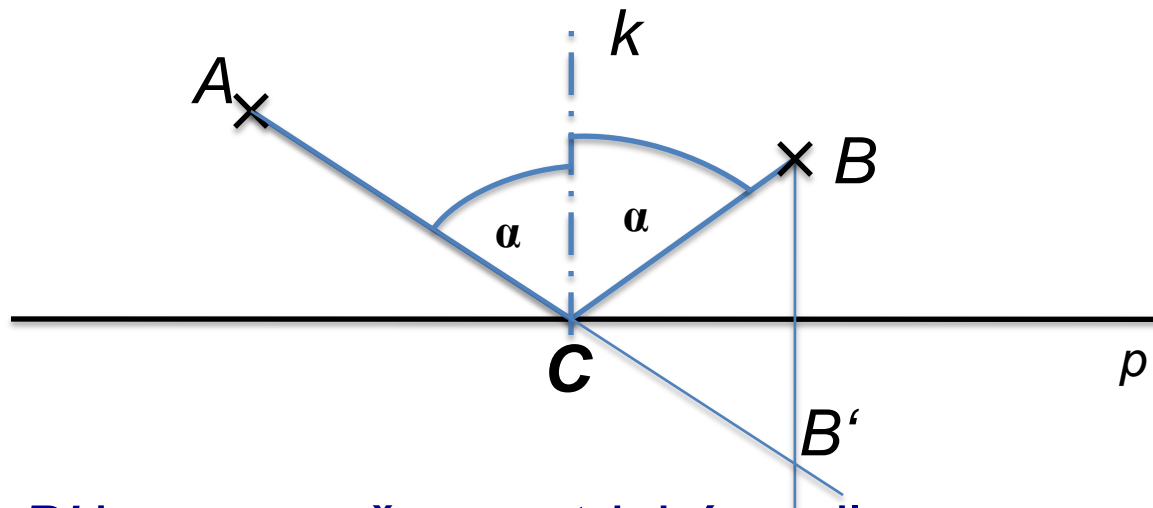

o

Obr.5

Úloha 3

V bodech A , B stojí dva hokejisti, přímka představuje mantinel. Určete na přímce p bod C tak, aby puk přihraný hráčem A po odrazu od mantinelu v bodě C směřoval k hráči v bodě B . (návod úhel odrazu se rovná dopadu).

Body B a B' jsou osově symetrické podle osy p

Obr.6

Zdroje

- Pomykalová, E. *Planimetrie*. 4.vyd. Praha: Prometheus, 2005. ISBN 80-7196-174-4
- Polák, J. *Přehled středoškolské matematiky*. 9. vyd. Praha: Prometheus, 2008. ISBN 978-80-7196-356-1
- Calda, E. *Matematika pro netechnické obory SOŠ a SOU, 2.díl*. 1.vyd. Praha: Prometheus, 2006. ISBN 80-7196-057-8
- Obrázky použité v prezentaci jsou vytvořeny v aplikaci Microsoft PowerPoint for Mac (obr.1,2,4,6) a nebo pochází z fotoarchivu autorky prezentace (obr.3,5).